

מדור חדש! לחידוד
המחשבה בעמוד 4

מעידן הפרשה

כל מטרתנו בהפגת העלון היא זיכוי הרבים. קחו חלק
בהפגה וחזרו למחנות הנפלאות שמבטיחים חכמנו
זכרונם לברכה: "כל המזכה את הרבים, אין חטא בא
על ידו" (פרקי אבות) "כל המזכה לאחרים, אותה
הזכות עומדת לו ואינה סרה ממנו" (הזהר
הקדוש) מותר להדפיס, ללגס, לשכפל ולהפיץ
את העלון כנאמרו: "אין חפז ה' כי אם במו
שמזכה את הבביו" (חסד לאברהם)

פרשת בשלה | תש"פ

זה שמשבחים להקב"ה הוי פלא גדול

"מי כמוך נאדר בקודש נורא תהלות עושה פלא" (טו, יא)
איתא בספר ילקוט דוד (הבאתיו בס' נאמנו מא"ד, חלק
שארית יוסף, בפרשתנו), שמעתי מפי אדמו"ר הרב הצדיק
הקדוש מו"ר יוסף מדאמבראווע זצ"ל פי' על מאמר הכתוב מי
כמוך גוי, ר"ל הבורא ב"ה, הוא נורא תהלות ולו דומי' תהלה
(ראה פירש"י על תיבת נורא תהלות), כמאמרם ז"ל במסכת
ברכות (לג:), משל למלך שיש לו אלפי אלפים דינרי זהב
ומקלסין אותו בשל כסף, הלא גנאי הוא לו.

ולפי זה אין בגדר אנושי להבין האיך ניתן לנו קרוצי חומר
רשות להללו ולשבחו, והיא פלא גדול, דהנה כל המלאכים
ושרפים מזדעזעים ורועדים מלשבחו בשילוש קדושה עד שניתן
להם רשות, ואנחנו עבידין ליי חטיבא בדנח ושקעתא, עד
שאמרו רז"ל הלואי שיתפלל אדם כל היום כולו בזמירות
שירות ותשבחות של נעים זמירות ישראל, וזהו פלא גדול
מחסד הבורא שעשה עמנו, שנתן לנו רשות להללו, והוי כמו כל
הנפלאות שעשה עמנו, וזה שאמר הכתוב נורא תהלות, שכולם
יראים להללו מרוב פחד רם ונשא, ואם תאמר אם כן איך
אנחנו מהללים אותו, לזה אמר, עושה פלא, שבאמת הוא עושה בזה פלא גדול שנותן לנו רשות להללו,
עכדה"ק.

היד שלא לקחה כסף

איתא במכילתא ויחי ידיו אמונה בידו אחת שלא קבל בה מישראל כלום. ובידו אחת, אמר משה לפני הקדוש
ברוך הוא: רבונו של עולם על ידי הוצאת את ישראל ממצרים ועל ידי קרעת להם את הים ועל ידי עשית להם
נסים וגבורות כך על ידי תעשה להם נסים וגבורות בשעה הזאת.

וסיפר הגאון רבי אליהו דיסקין שליט"א ששאלתי את מרן הרב שטיינמן זצ"ל איך יתכן להשוות את היד
שלא לקחה כסף ליד שעשה את כל הנסים, הרי זה לכאוי' הבדל עצום בכח של היד, ואלא לכאוי' מוכרח שלא
לקחת כסף מישראל זה אותו דרגה של נסים ונפלאות? ואמר לי הרב שטיינמן: שהכונה במדרש היא אחרת
שאיזה כוח היה ליד לעשות כל כך הרבה נסים, זה בגלל שהיד השניה לא לקחה כסף מאיש, כשהיה כזו נקיות
גדולה אז אפשר לעשות נסים ונפלאות.

סיפור מאת

הרב חיים זאיר שליט"א

שידוך של שני ותרנים (א')

מי חמור יותר - גנב או מחלל שבת? - המשך -

החסד שבתשובה

בהביננו מה גדלה חומרתו של המחלל שבת, נבין מעתה את החסד הגדול והעצום שגמל עמנו בורא עולם, בכך שאיפשר לנו לעשות תשובה, ולטהר את נשמתנו אפילו מעוונות כה חמורים, ללא עונש כלל. כי בכוח התשובה לטהר ולנקות ולזכך את האדם עד שחטאיו נמחקים לגמרי כאילו לא היו כלל. זאת ועוד, אם חזר בתשובה מאהבה, כלומר מתוך הכרה בגדולת ה' ובחובתנו כלפיו, ולא מחמת יראת העונש, עליו אמרו שזדונות (= עבירות שעבר במזיד) נהפכות לזכויות, כלומר לא רק שחילולי שבתותיו נמחקים, אלא נחשב לו כמי ששמר את כל שבתותיו בשלמות. ועליו אמרו: מקום שבעלי תשובה עומדים - אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד. וכל זאת מחסדי ה' עמנו לרוב אהבתו אותנו, וחפצו להיטיב לנו.

"הטובה הצפונה לצדיקים, היא חיי העולם הבא. והם החיים שאין עמהם מוות, והטובה שאין עמה רעה. והטובה הגדולה הזאת, אין שום דרך בעולם הזה להשיגה ולידע אותה, שאין אנו יודעים ומכירים בעולם הזה אלא טובת הגוף, ולה אנו מתאוים, אבל טובת העולם הבא אין לה לא ערך ולא דמיון. וכבר הודיעונו החכמים הראשונים שטובת העולם הבא, אין כוח באדם להשיגה על בוריה, ואין יודע גודלה ויופיה ועוצמה, אלא הקדוש ברוך הוא לבדו. הוא שישעיה הנביא אומר: "עין לא ראתה, אלוהים זולתך, יעשה למחכה לו". (הלכות תשובה לרמב"ם פרק ח)

לפני כמה שבועות הוזמנתי לתת הרצאה בנופש נשים, במלון לאונרדו פלאזה בים המלח. זה היה בדיוק בזמן של הפגנות האתיופים, כך שפחדתי מפקקים ומאיחורים, והחלטתי לצאת מוקדם. כמובן, גם הגעתי מוקדם, כשעתיים לפני הזמן.

בזמן שנותר לי עד ההרצאה, החלטתי לרדת חוף הנפרד של ים המלח. היה יום חם מאד, והחוף היה ריק כמעט לחלוטין - חוץ מאדם אחד שישב בחוף גם הוא.

אני תמיד מחפש מישהו לדבר איתו, אז החלטתי - רק אני והוא בים המלח, רק שנינו, אני הולך אליו לדבר איתו. ניגשתי אליו ושאלתי לשמו. הוא לא הכיר אותי, אבל ענה לי וגם שאל אותי "הרב, מה אתה עושה פה?". הסברתי לו שירדתי להתאווור קצת, והחזרתי לו באותה מטבע - "מה אתה עושה כאן?".

הוא סיפר לי שהוא עובד בתעשייה האווירית בישראל, ושבאותו יום הם יצאו לטיול גיבוש לים המלח, 25 חבריה. הם טיילו יחד, עד שהגיעו לשלב שבו עשו להם טיול ריינג'רס - גיפים. רק מה? הביאו להם 6 ריינג'רים, כשבכל אחד מהם יש 4 מקומות. יחד... 24. אחד נשאר בחוץ...

בעל הריינג'ר לא הסכים שייכנסו 5 אנשים לריינג'ר אחד - זה לא בטיחותי, ויש גם בעיות עם הביטוח כמובן. אחד מתוך הקבוצה היה צריך לוותר על הטיול. - המשך בשבוע הבא -

כל השאלות והחידות הם מהמשנה
ברורה ושולחן ערוך (אורח חיים)

שאלות ותשובות בענין לעבור כנגד המתפלל

- א. כמה קוראים כשמוצאים את הספר תורה? (סימן רפב)
ב. ומה הדין אם רוצה להוסיף עוד אנשים? (סימן רפב)
ג. מה המינימום של פסוקים בהפטרה? (סימן רפד)
----כללי השתתפות----

בין הפותרים נכונה תערך הגרלה חודשית, על 2 עלונים.

את התשובות ניתן לשלוח למייל kun.y@inn.co.il יש לציין את שמו של השולח ובסוגרים איזה הקדשה רוצים (לע"נ/ להצלחת/ לרפואת/ לזיווג הגון/ וכו', ופלוני/ת בן פלוני/ת).

תשובות לשאלות אלו אפשר לשלוח עד ראש חודש אדר (תשובות שיגיעו אחרי הזמן לא השתתפו בהגרלה!)

6. שאלה: בבית המדרש שיש שם זמן שהוא קבוע ללמוד ולא לתפלה ואדם בא ונעמד להתפלל קודם שהתיישבו ללמוד, האם מותר להתיישב ללמוד בתוך ד' אמות של המתפלל?

תשובה: אסור להתיישב (רבינו הגר"ח שליט"א, והגרי"ז שליט"א).

7. שאלה: מי שנעמד להתפלל בחלל הפתח של בית הכנסת או במעברים האם מותר לעבור לפניו?

תשובה: רבינו הגר"ח שליט"א מסתפק בזה, אבל ודאי שעשה שלא כדין. הגרנ"ג שליט"א מתיר, והגרי"ז שליט"א סובר שבשעת הדחק אפשר לסמוך על הא"א הנ"ל (וע"ע בתשובה של הגרנ"ג שליט"א).

8. שאלה: המ"ב בסימן ק"ב ס"ק ט' כותב, וטוב להחמיר שלא לשבת כנגד המתפלל כמלא עיניו, האם גם בצדדין שלפניו יש להחמיר? תשובה: רבינו הגר"ח שליט"א סובר שאין להחמיר. הגרי"ז שליט"א סובר שיש להחמיר.

9. שאלה: האם יש חיוב לזה שמאריך בתפלה לעמוד במקום שלא יכשיל את הרבים שעוברים לפניו אפילו שעושים שלא כדין?

תשובה: רבינו הגר"ח שליט"א סובר שאע"פ שאינו עובר על לפני עור מכל מקום ראוי לעמוד במקום שלא יכשיל הרבים. הגרי"ז שליט"א סובר שיש עליו חיוב לעמוד במקום שרבים לא יכשלו, כדי שלא יעבור על "לפני עור".

10. שאלה: מי שנעמד להתפלל בעת חזרת הש"ץ לאחר שהצבור כבר גמר תפלת הלחש האם אסור לעבור לפניו?

תשובה: אסור לעבור לפניו, אבל ודאי שעשה שלא כהוגן (רבינו הגר"ח שליט"א).

11. שאלה: רב שלומד עם תלמידים ובא אדם ונעמד להתפלל תוך ד' אמות, כותב המ"ב בסימן ק"ב שאין צריך לקום ואפילו מדת חסידות ליכא.

א. האם גם ביחיד הלומד הדין כן?

תשובה: רבינו הגר"ח שליט"א סובר שמידת חסידות הוא ליחיד לקום.

ב. האם מותר לשבת ללמוד אפילו לפני המתפלל או רק בצד המתפלל?

תשובה: ישתדל להיות בצד המתפלל (הגרי"ז שליט"א).

ברכות לד ע"ב

**"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם אֵל תִּירָאוּ
הַתִּיַבֵּבוּ וְרֵאוּ אֶת יְשׁוּעַת יְהוָה אֲשֶׁר
עָשָׂה לָכֶם הַיּוֹם כִּי אֲשֶׁר רָאִיתֶם
אֶת מִצְרַיִם הַיּוֹם לֹא תִסְפוּ לְרָאֵתָם
עוֹד עַד עוֹלָם" (יד, יג)**

היאך הרמב"ם ועוד חכמים קבעו מושבם בארץ מצרים והלא יש איסור לשוב לארץ מצרים ולהשתקע בה?!

הזוכה בחידה של שבוע שעבר: אלחנן פרנקל.

בין הפותרים נכונה תוגרל הקדשה על ארבעה גליונות, שם הזוכה יפורסם בגליון הבא בעז"ה.

את התשובות ניתן לשלוח למייל kun.y@inn.co.il עד יום רביעי יז' שבט בשעה 16:00 (תשובות שיגיעו אחרי הזמן לא ישתתפו בהגרלה!) יש לציין את שמו של השולח ובסוגרים איזה הקדשה רוצים (לע"נ/ להצלחת/ לרפואת/ לזיווג הגון/ וכו'), ופלוני/ת בן פלוני/ת).

בעז"ה נביא מהתשובות בגליונות הבאים.

העלון מוקדש: למשה קליגר, לרד אברהם אהרן פרנקל.

"אמר רב כהנא: חציף עלי מאן דמצלי בבקתא. ואמר רב כהנא: חציף עלי מאן דמפרש חטאיה, שנאמר: אשרי נשוי פשע כסוי חטאה."

רב כהנא לא אמר חציף מאן דמצלי בבקתא, אלא חציף עלי דוקא, כלומר בעיני. והוא הותיר מקום שיאמר חכם אחר שבעיניו אין בזה כל כך חוצפה. בדברים אלו יש תירוץ נוסף לקושיית תוספות הכיצד כתוב: (בראשית כד, סג) וַיֵּצֵא יַצְחָק לְשׁוּחַ בְּשָׂדֶה. שאף שאמרו לעיל בדף ו ע"ב: "אמר רבי חלבו אמר רב הונא: כל הקובע מקום לתפלתו - אלהי אברהם בעזרו. וכשמת - אומרים לו: אי עניו, אי חסיד, מתלמידיו של אברהם אבינו! ואברהם אבינו מנא לך דקבע מקום? - דכתיב: (בראשית יט, כז) וַיִּשְׁכֶם אַבְרָהָם בְּבֶקֶר אֶל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר עָמַד שָׁם, ואין עמידה אלא תפלה, שנאמר: (תהלים קו, ל) וַיַּעֲמֵד פִּינְחָס וַיִּפְלֵל." וגם אמרו בפסיקתא זוטרתא (לקח טוב) שמות פרשת בשלח פרק יד סימן כד: "ויהי באשמרת הבקר. לעולם תפלתן של צדיקים נשמעת בבוקר, שנאמר וישכם אברהם בבקר (בראשית כב ג), כדכתיב לעיל, וכן דוד אמר ה' בקר תשמע קולי (תהלים ה ד), פסוק זה דוד אמרו על תפלת הצדיקים שבכל דור ודור." למרות שהגמרא והמדרש הזכירו רק את מעלת מידתו של אברהם אבינו שהיתה להתפלל בצניעות במקומו הקבוע, קיימת גם מידתו של יצחק אבינו, שהיתה להתפלל באופן של לכה דודי נצא השירה (שיר השירים ז, יב). וכתב רבי צדוק מלובלין בספר צדקת הצדיק אות מו: "ועל זה העפילו לעלות אף נגד רצון השם יתברך כמו שאמרו ז"ל (סנהדרין ק"ה). חוצפתא מלכותא בלי תגא [ולמדוה מבלעם שאחר כך הסכים השם יתברך. כי בלעם נסתכל עד עקבתא דמשיחא, ולכן ידע סוד זה] פירוש כידוע מלכות הוא כנסת ישראל וכתר הוא שורש רצון השם יתברך ורצה לומר ממשלה מעצמו בלי רצון הרוצים. והתקרבות כנסת ישראל מעצמם. והם לא הצליחו בזה מפני שאכלוה פגה כמו שאמרו ז"ל (סוטה מט ע"ב) בעקבותא דמשיחא חוצפא יסגא, שאז הוא העת לזה [ולעיתיד נקבה תסובב גבר ואין כאן מקומו], ולכן אמר להם משה והיא לא תצלח, נראה שעצה הוא אלא שלא תצלח ודייק, והיא שבכל מקום דרשו ז"ל היא ולא אחרת, שיש זמן אחר שמצליח והוא זמנינו זה שהוא עקבי משיחא." על פי דבריו, אותם שבדור האחרון "המחציפים" עצמם להתפלל בפרהסיא בקולות רמים, יש להם על מי לסמוך.

על דרך זה מתורצת גם מימרא בתרא דרב כהנא: "חציף עלי מאן דמפרש חטאיה, שנאמר: (תהלים לב, א) אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע פְּסוּי חֲטָאָה". ומדוע לא נחית לחלק כדברי רב רבו במסכת יומא דף פו ע"ב: "אמר רב יהודה: רב רמי, כתיב אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע פְּסוּי חֲטָאָה וכתוב (משלי כח, יג) מִכְסָּה פֶשַׁעֵיו לֹא יִצְלִיחַ. לא קשיא: הא בחטא מפורסם, הא - בחטא שאינו מפורסם. רב זוטרא בר טוביה אמר רב נחמן: כאן - בעבירות שבין אדם לחבירו, כאן - בעבירות שבין אדם למקום."

אלא כנ"ל, שכל מידתו של רב כהנא הכהן היתה בהצנע ובהסתתר. כדברי הזוהר בפרשת אמור דף פח ע"ב: "אמור אל הכהנים. רבי יצחק אמר אמור אל הכהנים בלחישו, כמה דכל עובדיהון דכהני בלחישו כך אמירה דלהון בלחישו".

לחידודי- מדור לחידוד המחשבה

אלחנן פרנקל שלח אלינו: "כתב בעל הטורים שהארבה נח בשבת כמש"כ וינח הארבה וכן כתוב וינח ביום השביעי, מלמד שנח בשבת".

איפה מצינו שפרעה שיחק כדורגל? (האברבנאל שמות ז, ו)